

Záverečná karta projektu

Názov projektu

Evidenčné číslo projektu

APVV-19-0158

Slovenská kázňová spisba v 19. storočí

Zodpovedný riešiteľ **prof. PhDr. Peter Zubko, PhD.**

Príjemca **Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave - Filozofická fakulta**

Názov pracoviska, na ktorom bol projekt riešený

Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, Filozofická fakulta
Spoluriešiteľ: Ústav Slovenskej literatúry SAV, v. v. i.

Názov a štát zahraničného pracoviska, ktoré spolupracovalo pri riešení

Pri riešení projektu nebol zastúpený zahraničný partner.

Udelené patenty/podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory, ktoré sú výsledkami projektu

Pri riešení projektu neboli udelené alebo podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory.

Najvýznamnejšie publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce výsledky projektu – uveďte aj publikácie prijaté do tlače

Kazateľská tvorba, jej recepcia a stimuly. Zborník štúdií z medzinárodnej vedeckej konferencie (Bratislava 21. 11. – 22. 11. 2023). Brtáňová, Erika – Žeňuchová, Katarína – Kamenčík, Marián (eds.). Recenzenti: doc. PaedDr. ThDr. Šimon Marínčák, PhD., prof. Róbert Lapko, Th.D., PhD. Trnava : Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, Filozofická fakulta – Ústav slovenskej literatúry SAV, v. v. i., 2024, 236 s. AH 16,90. ISBN 978-80-572-0447-3.

ZUBKO, Peter (ed.): Antológia slovenských kázní 19. storočia. „Keď i len jedinkú dušu z vás získame...“ Recenzenti: prof. ThDr. JCDr. Anton Fabian, PhD., doc. HEDr. Ľuboslav Hromják, PhD. Trnava : Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, Filozofická fakulta, 2024, 232 s. AH 18,19. ISBN 978-80-572-0446-6. Typ: AAB

ZUBKO, Peter: Slovenská kazateľská spisba 19. storočia. Bibliografický prehľad publikujúcich autorov a ich samostatne a časopisecky vydaných kázní. Recenzenti: prof. ThDr. JCDr. Anton Fabian, PhD., doc. HEDr. Ľuboslav Hromják, PhD. Trnava : Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, Filozofická fakulta, 2024, 216 s. AH 17,70. ISBN 978-80-572-0445-9. Typ: AAB

ZUBKO, Peter: Bratislavský generálny seminár v rokoch 1784 – 1788. Edícia dokumentov z pozostalosti prvého rektora Andreja Saba. Recenzenti: prof. ThDr. JCDr. Anton Fabian, PhD., doc. HEDr. Ľuboslav Hromják, PhD. Trnava : Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, Filozofická fakulta, 2024, 424 s. AH 10,37. ISBN 978-80-572-0444-2. Typ: AAB

ZUBKO, Peter – PETRUŠKA František: Necrologium Archidioecesis Cassoviensis MMXXII : (1804 - 2022); recenzenti Jozef Krištof, Peter Sedlák. - 1. vyd. - Košice : Košická arcidiecéza, 2022. - 296 s. AH 11,46. - ISBN 978-80-570-3812-2.

Uplatnenie výsledkov projektu

Výsledky projektu možno uplatniť vo viacerých oblastiach, dominantne v dejinách slovenskej literatúry 19. storočia a vývinu slovenského jazyka v tomto období, tiež pre slavistické komparatívne práce s ostatnými slovanskými literatúrami, osobitne v kázňovej spisbe a tvorbe. Sekundárne sú výsledky projektu relevantné pre poznanie slovenských, uhorských a stredoeurópskych cirkevných dejín, dejín duchovnej kultúry, dejín spoločnosti, dejín každodennosti, dejín mentalít, ale aj ako východisko pre etnografický výskum.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v slovenskom jazyku (max. 20 riadkov)

Slovenská kazateľská spisba 19. storočia vydaná tlačou doteraz nebola komplexne spracovaná. Výsledkom priešenia projektu je vydanie niekoľkých základných publikácií, ktoré sa venujú predmetnej problematike. Publikácia "Slovenská kazateľská spisba 19. storočia. Bibliografický prehľad publikujúcich autorov a ich samostatne a časopisecky vydaných kázní" obsahuje bibliografický zoznam kázní vydaných v slovenčine ako samostatné tlače a publikácie, alebo vydaných v profesijných kazateľských časopisoch. Autori kázní boli identifikovaní biografickými údajmi a uvedením konfesie (katolíckej alebo evanjelickej). Dôležitými výstupmi sú dve antológie kazateľskej tvorby. Jednou je reprezentatívny výber 21 kázní katolíckych a evanjelických kazateľov tak, že kázne predstavujú nosné alebo závažné témy života slovenskej spoločnosti 19. storočia, geograficky pokrývajú celú vtedajšiu slovenskú jazykovú oblasť (dnešné Slovensko, centrálne Maďarsko - Budapešť a Pilišské hory, Dolná zem - Vojvodina a Békečská Čaba, Poľsko, Viedeň). Kázne pokrývajú všetky používané verzie slovenského jazyka, predstavujú dôležitých autorov. Antológia pastierskych listov predstavuje doteraz neznámy žáner kazateľskej spisby, sprístupňuje texty slovensky píšucích uhorských biskupov a preklady pápežských listov adresovaných Slovákom. Najrozličnejšie špecifiká slovenského kazateľstva 19. storočia predstavuje zborník "Kazateľská tvorba, jej recepcia a stimuly". Viaceré ďalšie články sa venujú jazykovým, literárnym a historickým špecifikám, ktoré súvisia so slovenským kazateľstvom 19. storočia. Súčasťou výstupov sú dva závažné pramene o generálnom seminári v Bratislave (1784 - 1788). Táto škola bola prvou kľúčovou inštitúciou v slovenskom národnom obrození a nepriamo výrazne ovplyvnila i kazateľstvo 19. storočia. Druhým prameňom je nekrológium Košickej diecézy. Obidva výstupy ukazujú na početnosť kleru a ich zástoja na pestovaní slovenského jazyka a duchovnej kultúry. Súčasťou riešenia projektu bola medzinárodná konferencia konaná v Bratislave 21. - 22. novembra 2023. Výsledky projektu boli popularizované v relácii História a my v rádiu Lumen v troch pokračovaniach (2.5., 9.5. a 6.6.2024).

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v anglickom jazyku (max. 20 riadkov)

The Slovak preaching writings of the 19th century published by the press have not been comprehensively processed so far. The result of the completion of the project is the publication of several basic publications devoted to the subject matter. The publication "Slovak preaching writings of the 19th century. Bibliographic overview of publishing authors and their sermons published separately and in magazines" contains a bibliographic list of sermons published in Slovak as separate prints and publications, or published in professional preaching magazines. The authors of the sermons were identified by biographical data and the denomination (Catholic or Evangelical). Two anthologies of preaching work are important outputs. One is a representative selection of 21 sermons by Catholic and evangelical preachers, so that the sermons represent key or important themes of the life of Slovak society in the 19th century, geographically covering the entire Slovak language area at the time (today's Slovakia, central Hungary - Budapest and the Piliš Mountains, Dolná zem - Vojvodina and Békečská Čaba, Poland, Vienna). The sermons cover all used versions of the Slovak language, they represent important authors. The anthology of pastoral letters represents a hitherto unknown genre of preaching writings, it makes accessible the texts of Hungarian bishops writing in Slovak and translations of papal letters addressed to Slovaks. The various specifics of Slovak preaching in the 19th century are presented in the collection "Preaching work, its reception and incentives". Several other articles are devoted to linguistic, literary and historical specifics related to

Slovak preachers of the 19th century. The output includes two important sources about the general seminar in Bratislava (1784 - 1788). This school was the first key institution in the Slovak national revival and indirectly significantly influenced the preaching of the 19th century. The second source is the obituary of the Košice diocese. Both outputs show the large number of clergy and their stagnation in cultivating the Slovak language and spiritual culture.

Part of the solution to the project was an international conference held in Bratislava on November 21-22, 2023. The results of the project were popularized in the História a mi show on Lumen radio in three installments (May 2, May 9, and June 6, 2024).